

Den Haag, 10 december 2025

[anoniem]

--- See English version below ---

Op 29 oktober 2025 vond de Tweede Kamerverkiezing plaats in Nederland. Voorafgaand aan de verkiezingen heeft de Autoriteit Consument en Markt (ACM) vanuit haar rol als Digitaal dienstencoördinator schriftelijk contact gezocht, middels een brief¹ en de hierop aansluitende vragenlijst² met vragen over hoe de risico's in relatie tot de verkiezingen op uw online platform / online zoekmachine gemitigeerd werden. Ook heeft de ACM op 15 september 2025 een rondetafel georganiseerd waarvoor uw organisatie was uitgenodigd en aan deelnam.

Onder de Digital Services Act (DSA) is [anoniem] door de Europese Commissie aangewezen als aanbieder van een [invullen wat van toepassing is: zeer groot onlineplatform (hierna: "VLOP") / zeer grote onlinezoekmachine (hierna: "VLOSE"). De Europese Commissie houdt exclusief toezicht op de verplichting om redelijke, evenredige en doeltreffende risicobeperkende maatregelen te nemen tegen negatieve effecten op, onder meer, de burgerdialoog en verkiezingsprocessen zoals bepaald in artikel 34 en 35 DSA. Ook houdt de Europese Commissie er toezicht op dat Europese gebruikers van VLOP's en VLOSE's gebruik kunnen maken van hun grondrechten, zoals de vrijheid van meningsuiting. Het toezicht op systeemrisico's draagt bij aan het bewerkstelligen van een open en eerlijke dialoog voor alle gebruikers van VLOP's en VLOSE's in de EU, ook in het kader van het democratische proces en specifiek in relatie tot verkiezingen. Om aanbieders als [anoniem] te ondersteunen bij de naleving van artikel 35 DSA met betrekking tot risicobeperkende maatregelen bij verkiezingsprocessen, heeft de Europese Commissie op 26 april 2024 Richtsnoeren gepubliceerd.³

Postelectorale evaluatie

De Richtsnoeren bevatten aanbevelingen voor het nemen van maatregelen voor, tijdens en na verkiezingen door aanbieders van een VLOP of VLOSE.⁴ Voor de periode na een verkiezing bevelen de Richtsnoeren aan dat aanbieders van een VLOP of VLOSE een interne postelectorale evaluatie verrichten, inclusief elementen zoals:

- De beoordeling van de doeltreffendheid van risicobeperkende maatregelen⁵;
- Een beoordeling of er vóór, tijdens en na de verkiezingen aan interne prestatie maatstaven en andere beoordelingscriteria is voldaan⁶;
- Een overzicht van lessen die er geleerd zijn en verbeterpunten die hier uit voort zijn gekomen ten aanzien van toekomstige verkiezingen;⁷
- Informatie over de gemiddelde responstijd en de verdeling ervan bij schendingen van de algemene voorwaarden⁸;

¹ Gedateerd op 21 juli 2025.

² Gedateerd op 6 augustus 2025.

³ Mededeling Commissie, Richtsnoeren van de Commissie voor aanbieders van zeer grote onlineplatforms en zeer grote onlinezoekmachines inzake de beperking van systeemrisico's voor verkiezingsprocessen overeenkomstig artikel 35, lid 3, van Verordening (EU) 2022/2065 (C/2024/3014).

⁴ Randnummer 15 Richtsnoeren.

⁵ Randnummer 59 Richtsnoeren.

⁶ Idem.

⁷ Idem.

⁸ Randnummer 61 Richtsnoeren.

- Informatie over de gemiddelde responstijd en de verdeling ervan in geval van inhoud die gemeld is door gebruikers en niet-overheidsactoren⁹;
- Informatie over het gemiddelde en de verdeling van het bereik en de betrokkenheid ('*engagement*') van inhoud waarop actie is ondernomen¹⁰;
- Informatie over het aantal schendingen van bepaalde beleidsmaatregelen met betrekking tot verkiezingen¹¹;
- Informatie over gevallen van informatiemaniplatie¹²;
- Informatie over het bereik van bepaalde maatregelen, zoals initiatieven op het gebied van mediawijsheid en gezaghebbende initiatieven.¹³

De Europese Commissie beveelt in de Richtsnoeren aan om een openbare versie van de postelectorale evaluatie te publiceren.¹⁴ Deze versie moet inzicht geven in de getroffen maatregelen, eventuele incidenten en effectiviteit van samenwerking met niet-overheidsactoren.¹⁵ Dit maakt publieke feedback hierop mogelijk en draagt zo bij aan het verbeteren van mitigerende maatregelen bij toekomstige verkiezingen, zoals de aankomende Nederlandse gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026.

Gelet op de aankomende gemeenteraadsverkiezingen en om de risico's voor het publieke debat in Nederland beter te begrijpen, nodigt de ACM [anoniem] uit om de evaluatie en de publicatie van een openbare versie van het post-verkiezingsverslag voor de Nederlandse verkiezingen van 29 oktober 2025 aan ons te verstrekken. Deze uitnodiging is ook van toepassing op pre-verkiezingsrisicoanalyses. Het post-verkiezingsverslag moet de eerdergenoemde elementen bevatten. Indien [anoniem] nog geen dergelijk post-verkiezingsverslag heeft opgesteld, nodig de ACM de [roepnaam entiteit] uit om dit alsnog op te stellen in overeenstemming met de DSA-richtsnoeren inzake verkiezingsintegriteit en met de opname van de hiervoor genoemde elementen.

Daarnaast nodigt de ACM [anoniem] uit om de evaluatie en de publicatie van een openbare versie daarvan uiterlijk 30 januari 2026 af te ronden. De ACM ontvangt dan ook graag uiterlijk 30 januari 2026 van u de openbare versie van de postelectorale evaluatie.¹⁶

Aangezien de Europese Commissie toezicht houdt of de getroffen risicobeperkende maatregelen voldoen aan de vereisten van artikel 35 DSA, zal de ACM de aangeleverde informatie delen met de Europese Commissie. De Europese Commissie kan de interne versie van de evaluatie op vertrouwelijke basis ook opvragen.¹⁷

De ACM rekent op uw medewerking en een tijdige publicatie van de openbare versie van de evaluatie. Dit maakt het ook mogelijk om hieruit eventuele lessen te trekken die bijdragen aan een eerlijk verloop van de aankomende gemeenteraadsverkiezingen in Nederland.

U kunt de benodigde informatie digitaal indienen door het te versturen naar [anoniem].

---

⁹ Idem.

¹⁰ Idem.

¹¹ Idem.

¹² Idem.

¹³ Idem.

¹⁴ Randnummer 62 Richtsnoeren.

¹⁵ Idem.

¹⁶ Randnummer 61 Richtsnoeren.

¹⁷ Idem.

English version

On 29 October 2025, the elections for the House of Representatives were held in the Netherlands. Prior to the elections, the Netherlands Authority for Consumers & Markets (ACM), in its capacity as Digital Services Coordinator, reached out twice in writing: first through a letter¹⁸ and then with the accompanying questionnaire¹⁹, asking how the risks related to the elections were mitigated on your online platform / online search engine. The ACM also organised a roundtable on 15 September 2025, to which your organisation was invited and in which it participated.

Under the Digital Services Act (DSA), [anonymous] has been designated by the European Commission as a provider of a [fill in as applicable: Very Large Online Platform (hereinafter: "VLOP") / Very Large Online Search Engine (hereinafter: "VLOSE")]. The European Commission exercises exclusive supervision over the obligation to put in place reasonable, proportionate and effective mitigation measures against negative effects on civic discourse and electoral processes as set out in Articles 34 and 35 of the DSA. It also ensures that European users of VLOPs and VLOSEs can exercise their fundamental rights, such as the freedom of expression. Supervision of systemic risks contributes to fostering an open and fair dialogue for all users of VLOPs and VLOSEs in the EU, within the democratic process and specifically in relation to elections. To support providers such as [anonymous] in complying with Article 35 DSA regarding risk mitigation measures for electoral processes, the European Commission published Guidelines on 26 April 2024.²⁰

Post-election review

The Guidelines contain recommendations for providers of a VLOP or VLOSE for measures before, during, and after elections.²¹ If a pre-election risk review has been compiled by you, For the period following an election period, the Guidelines recommend that providers of a VLOP or VLOSE conduct an internal post-election review, including elements such as:

- An assessment of the effectiveness of the employed risk mitigation measures²²;
- An assessment of whether the internal performance metrics and any other assessment criteria were met before, during and after the elections²³;
- Lessons learned and areas for improvement in relation to future elections²⁴;
- The average and distribution of response time for terms and conditions violations²⁵;
- The average and distribution of the response time to flagged content by users and non-state actors²⁶;
- The average and distribution of the reach and engagement of content acted upon²⁷;
- The number of violations of certain policies pertaining to elections²⁸;
- Information on instances of information manipulation²⁹;
- Information on the reach of certain measures such as media literacy initiatives and authoritative initiatives³⁰.

---

¹⁸ Dated July 21 2025.

¹⁹ Dated August 6 2025.

²⁰ Communication from the European Commission, Commission Guidelines for providers of Very Large Online Platforms and Very Large Online Search Engines on the mitigation of systemic risks for electoral processes pursuant to Article 35(3) of Regulation (EU) 2022/2065 (C/2024/3014).

²¹ Paragraph 15, Guidelines.

²² Paragraph 59, Guidelines.

²³ Ibid.

²⁴ Ibid.

²⁵ Paragraph 61, Guidelines.

²⁶ Ibid.

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid.

²⁹ Ibid.

³⁰ Ibid.

The European Commission recommends in the Guidelines to publish a public version of the post-election review.³¹ This version should provide insight into the measures taken, any incidents, and the effectiveness of cooperation with non-governmental actors.³² This enables public scrutiny thereof and contributes, inter alia, to improving the measures taken for future elections, such as the upcoming municipal elections that will take place in the Netherlands on 18 March 2026.

In view of the upcoming municipal elections and to better understand the risks to civic discourse in the Netherlands, ACM invites [anonymous] to submit the public version of the post-election report for the Dutch elections from 29 October 2025 to us. The same applies to any pre-election risk assessments. The post-election report should include the aforementioned elements. Should [anonymous] not yet have produced such a post-election report, ACM invites the provider to do so in line with the DSA guidelines on election integrity and containing the aforementioned elements.

Further, ACM invites [anonymous] to complete the review and the publication of a public version by 30 January 2026 at the latest. The ACM would like to receive a public version of the post-election review no later than 30 January 2026.

Given that the European Commission supervises whether the risk mitigation measures taken comply with the requirements of Article 35 DSA, the ACM will share the information it receives with the European Commission. The European Commission can, on a confidential basis, request a copy of the internal version of the post-election review.³³

The ACM counts on your cooperation and a timely publication of the public version of the review. This makes it possible to draw lessons therefrom that can contribute to the fair conduct of the upcoming municipal elections in the Netherlands.

You can submit the required information digitally by sending it to [anonymous].

---

³¹ Paragraph 62, Guidelines.

³² Ibid.

³³ Paragraph 61, Guidelines.